

ПРОБЛЕМНО-КОМУНІКАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Інновація – це запроваджене нововведення, що володіє високою ефективністю. Інноваційні методи – методи, засновані на використанні сучасних досягнень науки та інформаційних технологій в освіті. Вони спрямовані на підвищення якості підготовки шляхом розвитку у студентів творчих здібностей і самостійності (методи проблемного і проєктивного навчання, дослідницькі методи, тренінгові форми, що передбачають актуалізацію творчого потенціалу та самостійності студентів). Інноваційні методи можуть реалізовуватися як у традиційній, так і в дистанційній технології навчання.

Проблемне навчання передбачає:

1) технологію, спрямовану в першу чергу на «збудження інтересу». Навчання полягає у створенні проблемних ситуацій, в усвідомленні та вирішенні цих ситуацій в ході спільної діяльності студентів і викладача при оптимальній самостійності студентів і під загальним напрямним керівництвом викладача;

2) активне розвиваюче навчання, засноване на організації пошукової діяльності студентів, на виявленні та вирішенні ними реальних життєвих чи навчальних протиріч.

Фундаментом проблемного навчання є висунення та обґрунтування проблеми (складної пізнавальної задачі, що представляє теоретичний або практичний інтерес). Можливі три рівня проблемності в навчальному процесі: проблемний виклад, частково-пошуковий і дослідницький рівні.

Одним з проблемно-комунікаційних методів є практико-орієнтовані проєкти. Особливість даного типу проєктів полягає в попередньої постановці чіткого, значущого для студента, що має практичне значення результату, вираженого в матеріальній формі: підготовка журналу, газети, хрестоматії, відеофільму, комп'ютерної програми, мультимедіа продуктів і т.д.

Наступним методом вважаються творчі проєкти. Їх особливість полягає в тому, що вони не мають заздалегідь визначеною і детально відпрацьованою структури. Творчі проєкти стимулюють максимальну активізацію пізнавальної активності студентів, сприяють ефективній виробленню навичок і вмінь роботи з документами і матеріалами, умінь аналізувати їх, робити висновки і узагальнення.

Третій метод – лекція-візуалізація. Під час читання лекції-візуалізації дотримується принцип наочності; лекція являє собою інформацію, перетворену у візуальну форму.

Вплив інновації – це прямий шлях інтеграції освіти, науки і виробництва, адекватній економіці знань. Одночасно інновації у всіх аспектах: організаційному, методичному та прикладному – це основний інструментарій покращення якості освіти.

Семінарські заняття є однією з інтерактивних форм навчання.

У наші часи семінари стали загальноновизнаною і застосовуваною формою навчального процесу, за допомогою якої закріплюються, систематизуються і поглиблюються знання студентів, одержані на лекціях, консультаціях, внаслідок самостійного опрацювання літератури.

На інтерактивних семінарах головне завдання полягає у тому, щоб відійти від «питально-відповідного» методу і перейти до семінарів-диспутів, семінарів-конференцій, семінарів-ділових ігор, які вносять змагальність у виявленні отриманих знань, умінь виражати свою думку, аргументувати і доводити її. Дослідження лабораторії педагогічних інновацій Інституту педагогіки АПН України показали, що під час лекційного викладення матеріалу засвоюється не більше п'ятої частини інформації, за дискусійного навчання – 75%, у діловій грі – близько 90%, а то й більше [10, с. 7]. Результати дослідження Національного тренінгового центру (США) у 2000-х роках теж засвідчили, що інтерактивне навчання уможливує різке збільшення відсотка засвоєння матеріалу, бо впливає не лише на свідомість студента, а й на його почуття, волю. Виведена внаслідок цих досліджень «піраміда навчання» (рис.) демонструє, що найменших результатів можна досягти за умов пасивного навчання (лекції – 5%, читання – 10%), а найбільших: за інтерактивного (дискусійні групи – 50%, практика через дію – 75%, навчання інших або негайне застосування знань – 90%) [6, с. 21].

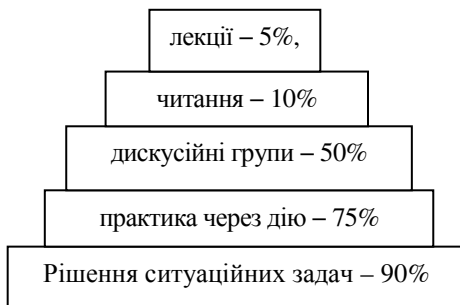

Рисунок – Піраміда навчання